

SAM SIHVO JUHA LUUKKONEN

JÄÄKÄRIN MORSIAN

|

OPPIMATERIAALI

SEINÄJOEN KAUPUNGIN TEATTERI

OPETTAJALLE

JOHDANTO

JÄÄKÄRIN MORSIAN ei ole ensisijaisesti historianäytelmä. Se käyttää historiaa välineenä puhuakseen tämän päivän ihmisestä ja juuri siinä onkin sen suurin pedagoginen mahdollisuus. Esityksen ytimessä ovat kysymykset identiteetistä, aatteista, vihasta, propagandasta, rohkeudesta, vallasta, toivosta ja sukupolvien välisestä perinnöstä. Nämä ovat samoja ilmiöitä, joita yläkouluissa ja lukioissa käsitellään historian, yhteiskuntaopin, äidinkielen, uskonnon ja elämänkatsomustiedon tunneilla. Esitys itse kuvaa olevansa ”draamallinen rock-konsertti ja ihmisyyden puolustuspuhe” ja se kysyy: Mikä on tämän päivän jääkäriliike? Miten sukupolvien vihaketjusta voi päästä yli? Mistä toivon voisi löytää?

Johdata nuoret ennen esitystä näiden teemojen äärelle tämän materiaalin avulla. Tehtävät ovat hyvin yksinkertaisia, ennen kaikkea pohdinnan ja keskustelun herätyksiä. Kun olette yhdessä pohtineet näitä asioita ja tutustuneet tähän materiaaliin, nuoret haluavat tulla saamaan vastauksia esityksestä, eivätkä tunne olevansa pakotettuja.

MATERIAALI ON JAETTU kolmeen vaiheeseen: I. ennen esitystä, II. esityksen aikana ja III. esityksen jälkeen. Materiaali auttaa nuorta vastaamaan kolmeen kysymykseen:

1. **MIKSI TÄMÄ TARINA KERROTAAN JUURI NYT?**
2. **MITEN HISTORIA NÄKYY OMASSA ELÄMÄSSÄNI?**
3. **MITÄ MINÄ AJATTELEN ESITYKSEN HERÄTTÄMISTÄ KYSYMYKSISTÄ?**

TÄMÄ ESITYS TULEE haastamaan katsojansa monin tavoin. Kiitänkin jo etukäteen avoimuudesta ja rohkeudesta, että päätit tuoda nuoret katsomaan tämän esityksen. Lupaan, ettei esitys jätä kylmäksi etkä tule katumaan, että toit nuoret teatteriin. Olen vakuuttunut siitä, että nuoret tulevat pitämään esityksestä juuri sen verevyyden, rajuuden ja herkkyyden vuoksi. Nuoret oppivat myös ymmärtämään, että asioita voi kokea muillakin tavoin, kun vain ruudun välityksellä.

JELENA JOKELIN
yleisötyöntekijä

PS. Suurkiitos Seinäjoen lukion musiikin lehtori Tuomo Tiitiselle mentoroinnista!

OPISKELIJALLE

MIKSI TULLA TEATTERIIN?

JÄÄKÄRIN MORSIAN ei ole historianäytelmä. Se käyttää historiaa välineenä puhuakseen tämän päivän ihmisestä.

Esityksen ytimessä ovat kysymykset identiteetistä, aatteista, vihasta, propagandasta, rohkeudesta, vallasta, toivosta ja sukupolvien välisestä perinnöstä. Näytelmä kuvaa äärimmäisiä ihmisiä äärimmäisissä olosuhteissa ja vaikkei heidän ajatuksiaan, sanojaan tai tekojaan aina hyväksyisikään, se kuitenkin pyrkii ymmärtämään heitä niin pitkälle kuin mahdollista. Näytelmä ei myöskään pyri löytämään tapahtumiin syyllisiä, vaan kysyy: mitä me voimme tästä kaikesta oppia, mitä meidän yksinkertaisesti pitää oppia ajassa, jossa erilaiset sotatoimet ja poikkeusolot ovat arkipäivää? Vasta kun todella ymmärrämme, voimme toimia toisin. Taivastelu ei auta.

Tämä esitys tulee haastamaan katsojansa monin tavoin. Ole siis rohkea ja avoin ja tule kokemaan tämä ilmiö! Esitys jysähtää ensin suoraan palleaan ja sen jälkeen päähän! Tämä on esitys, joka ei jätä ketään kylmäksi!

Tämä materiaali on jaettu kolmeen vaiheeseen: I. ennen esitystä, II. esityksen aikana ja III. esityksen jälkeen. Materiaali auttaa sinua vastaamaan kolmeen kysymykseen:

1. **MIKSI TÄMÄ TARINA KERROTAAN JUURI NYT?**
2. **MITEN HISTORIA NÄKYY OMASSA ELÄMÄSSÄNI?**
3. **MITÄ MINÄ AJATTELEN ESITYKSEN HERÄTTÄMISTÄ KYSYMYKSISTÄ?**

JELENA JOKELIN
yleisötyöntekijä

I. ENNEN ESITYSTÄ

1. MINÄ TIEDÄN -VÄITTÄMÄT

KESKUSTELUN AVAUKSEKSI RYHMÄSSÄ

Esitän lyhyet väittämät otsikolla *”Minä tiedän”*. Tämän ei ole tarkoitus olla arviointi vaan keskustelun avaaminen ryhmässä.

1. Minä tiedän mikä on **JÄÄKÄRILIIKE**.
2. Tiedän, kuka oli **MANNERHEIM**.
3. Tiedän mitä **SISÄLLISSOTA** merkitsi tavallisille ihmisille.
4. Tiedän mitä **PROPAGANDA** tarkoittaa.
5. Olen joskus **MUUTTANUT MIELIPIDETTÄNI** jonkin voimakkaan kokemuksen vuoksi.
6. Tiedän mitä tarkoittaa, kun puhutaan **PUNAISISTA JA VALKOISISTA**.

2. MUSIIKKI

POHDITTAVAKSI RYHMÄSSÄ

Pohtikaa yhdessä millaisia tunteita eri musiikkityylit herättävät. Voiko sama teksti tuntua täysin erilaiselta eri musiikkityylillä? Auttaako musiikki käsittelemään paremmin vaikeita asioita?

Näytelmässä on biisejä mm. seuraavilta artisteilta ja bändeiltä: Paleface, Pink Floyd, Eppu Normaali, Juha Lagström… vain muutamia mainitakseni. Ja mikä parasta, esityksessä on livebändi!

3. MEDIA JA VAIKUTTAMINEN

ITSENÄISEEN POHDISKELUUN

1900-luvulla käytössä olivat vain sanomalehdet, julisteet ja puheet. 2020-luvulla käytössä ovat edellisten lisäksi mm. televisio, Tiktok, Instagram, Youtube, Snap, algoritmit, vaikuttajat…
Pohdi seuraavia kysymyksiä:

1. Kuka vaikuttaa mielipiteisiisi?
2. Mistä tunnistat propagandan?
3. Milloin algoritmi alkaa päättää puolestasi?
4. Oletko ”somen uhri”?

4. AATTEISTA

POHDITTAVAKSI YHDESSÄ

1. Mistä ihmisen identiteetti rakentuu?
2. Mitä rohkeus tarkoittaa?
3. Milloin hyvä aate muuttuu vaaralliseksi?
4. Milloin pitää vastustaa enemmistöä?
5. Voiko hyvä tarkoitus johtaa huonoihin tekoihin?

II. ESITYKSEN AIKANA

!

Tiedosta katsomoon istuessasi, että esityksessä käytetään voimakasta kieltä ja ääntä eikä sitä suositella herkimmille katsojille eikä lapsille!

1. NÄYTELMÄN ELEMENTIT

HUOMIOI JA POHDI

Kiinnitä huomiosi esityksen aikana seuraaviin asioihin:

- **VIDEOKUVA**
- **LIVEKAMERA**
- **VALO**
- **ÄÄNI**
- **MUSIIKKI**
- **BÄNDI**
- **PROJISOINNIT**
- **NÄYTTELIJÖIDEN LIIKE**

Esityksen nähtyäsi:

1. Mieti, miten nämä eri asiat muuttivat katsojakokemustasi.
2. Mikä näistä oli mielestäsi parasta? Saa vastata myös useamman vaihtoehdon ja perustella niitä lyhyesti.
3. Millainen esitys olisi ollut ilman näitä elementtejä?
4. Jos joku olisi pitänyt jättää pois, mikä se olisi voinut olla?

LISÄTEHTÄVÄ MUSIIKISTA:
Kuinka monen artistin kappaleita tunnistat esityksessä ja osaatko nimetä kyseiset bändit?

III. ESITYKSEN JÄLKEEN

1. KESKUSTELUA JA POHDINTAA

YHDESSÄ JA ERIKSEEN

1. Olemmeko me vastuussa esi-isiemme teoista?
2. Miksi näytelmä päättyy toivoon?
3. Voiko yksi ihminen muuttaa maailmaa parempaan suuntaan?
4. Kuinka paljon ja miten sinuun vaikuttaa, mitä sinä näet päivittäin uutisista ja somevirrasta liittyen vallitsevaan maailmantilanteeseen?
5. Olemmeko me oppineet historiasta yhtään mitään?

VAPAAEHTOISET TEHTÄVÄT

2. RÄPPI

KIRJOITA

Kirjoita räppisäkeistö siitä, mitä rohkeus tarkoittaa ja mitä viha tekee ihmiselle.

3.SOME

SUUNNITTELE

Suunnittele kolme Instagram-kuvaa, joilla markkinoisit näytelmää omille ikätovereillesi.